

AdviesNota



Gemeente Brummen

AAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS		OPENBAAR
		Datum : 18-12-2014
Afdeling	: Beleid en Bedrijfsvoering	Casnr. : BWZ14.0520
Adviseur	: A. Bruntink AB/2 71	Doc.nr. : BW14.0810
Medeadviseur(s)	:	
Portefeuillehouder(s)	: A.J. van Hedel J.B. Paauw	
Portefeuille(s)	: Openbare orde en integraal veiligheidsbeleid Jeugdgezondheid	
Burgerparticipatie	: Niet van toepassing	
Onderwerp	: Gemeentelijke crisisorganisatie bij incidenten jeugdzorg en machtiging Veilig THuis voor CORV	
VOORSTEL/ADVIES		
Besluiten om:		
<ol style="list-style-type: none">1. Bij een crisis of calamiteiten in de jeugdzorg aan te sluiten bij de huidige werkwijze van de (gemeentelijke) crisisorganisatie.2. De notitie calamiteiten jeugd vast te stellen.3. Het besluit ter kennisneming te sturen naar de raad.4. Aan Veilig Thuis, de projectorganisatie voor het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, machtiging te verlenen om zorgmeldingen van de politie, en zorgmeldingen over vermoedens van kindermishandeling, af te handelen via de Collectieve opdrachttrouteervoorziening (CORV) namens het college van de gemeente Brummen.		
COLLEGEBSLUIT		
Datum	Besluit	Vervolgprocedure
20/01/2015	Conform advies drs. E.V. Schmitz secretaris	Raad: t.k.n. OR:

Inleiding

Gemeenten zijn vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de inrichting van het gehele jeugdstelsel en alle vormen van jeugdhulp.

De jeugdwet stelt dat het college verantwoordelijk is. Hierin wordt dus geen onderscheid gemaakt naar wethouder en burgemeester. De burgemeester heeft echter wel het gezag over de politie en specifieke bevoegdheden op het gebied van openbare orde en veiligheid. In de crisisbeheersing heeft de burgemeester de rol van opperbevelhebber, boegbeeld en burgervader.

De burgemeester en de wethouder Jeugdzorg en Welzijn, zijn twee belangrijke boegbeelden in de communicatie over de crisis of calamiteit.

Hierbij is de rol van de burgemeester, naast de coördinerende rol, vooral een rol van maatschappelijke betekenisgeving (burgervaderrol). Denk aan het bezoeken van getroffenen, duiding geven, ruimte geven voor verdriet en emoties. De focus van de wethouder ligt meer op de inhoud van de crisis of calamiteit; wat is er

gebeurd, hoe heeft het kunnen gebeuren en wat zijn de gevolgen. Bij een calamiteit of crisis in de Jeugdhulp heeft de gemeente de bestuurlijke verantwoordelijkheid en de instelling de operationele.

Definitie calamiteit

Dit document bevat met name het voorstel van de werkwijze van afhandeling die crisis of calamiteiten in de Jeugdzorg bevatten. De definitie van een calamiteit in de Jeugdzorg wordt als volgt omschreven: "niet beoogde of onverwachte gebeurtenis die betrekking heeft op de kwaliteit van de jeugdhulp en die tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een jeugdige of een ouder heeft geleid".

Voor wat betreft de crisisbeheersing (dus los van de 3 decentralisaties) zijn een aantal kenmerken van een calamiteit of crisis te benoemen;

- Een plotselinge, onverwachte gebeurtenis;
- Het normaal maatschappelijke leven is verstoord;
- Tegenstrijdige en incomplete en soms informele informatie;
- Tijdsdruk;
- Regulier werkt niet.

Een aantal kenmerken uit de definitie van calamiteit zoals in de Jeugdzorg omschreven komen overeen met de kenmerken uit de calamiteit/crisis in de 'reguliere' crisisbeheersing. Incidenten met impact vallen niet onder de GRIP structuur, maar hebben wel een gecoördineerde gemeentelijke inzet nodig. Er wordt voorgesteld om ook bij calamiteiten in de Jeugdzorg gebruik te maken van de huidige (gemeentelijke) crisisorganisatie. Daarbij kan worden aangesloten bij de huidige werkwijze en huidige piketregeling van de Adviseur Crisisbeheersing.

Daarnaast wordt voorgesteld om machtiging te verlenen aan Veilig Thuis om zorgmeldingen van de politie, en zorgmeldingen over vermoedens van kindermishandeling, af te handelen via de Collectieve opdrachtrouteervoorziening (CORV). Deze machtiging is nodig om Veilig Thuis de rol te kunnen laten uitvoeren, zoals die is vastgelegd in het regionale jeugdbeleid en de lokale afspraken rond de toegang. Dit is van belang voor de preventie en het tijdig oppakken van signalen van o.a. de politie en levert daarmee ook een bijdrage aan preventie van calamiteiten.

Het beoogde effect van dit advies is:

Het voorkomen van een crisis of de afhandeling van een incident in de jeugdzorg.

Argumenten

1.1 Incidenten met impact (gerelateerd aan Jeugdwet) vallen niet onder de GRIP structuur, maar hebben wel een gecoördineerde gemeentelijke inzet nodig.

De gemeentelijke crisisorganisatie, die deel uit maakt van de multidisciplinaire (politie, brandweer, GHOR) crisisorganisatie, wordt ingezet bij GRIP-situaties van 1 en hoger. Echter het komt voor dat gemeenten te maken krijgen met een incident dat buiten de normale gemeentelijke processen valt, en dat ook niet onder de GRIP-structuur valt. Voorbeelden hiervan zijn 'het voorkomen van maatschappelijke onrust' bij terugkeer van delinquenten, het inzetten van bevolkingszorgprocessen bij gas- of elektriciteitsstoringen of bij de opvang van nabestaanden bij een ongeluk in het buitenland.

Door de decentralisaties op het gebied van zorg, jeugdzorg en participatie is de verwachting dat er een grotere kans is op incidenten waarin gemeenten verantwoordelijkheid hebben te nemen en een rol vervullen. Dit zijn incidenten die in de afhandeling geen multidisciplinaire aanpak vereisen (en dus niet onder de GRIP structuur vallen), maar wel een gecoördineerde gemeentelijke inzet en/of inzet van één of meerdere bevolkingszorgprocessen. De Bevolkingszorgprocessen bestaan uit; Communicatie (inclusief crisiscommunicatie), Publieke Zorg, Omgevingszorg, Informatie en Ondersteuning.

1.2 Ook bij bovengenoemde incidenten wordt gebruik gemaakt van de (gemeentelijke) crisisorganisatie

Bij deze incidenten was het voor sommigen zoeken naar de juiste structuur, coördinatie en afhandeling van het incident. Op zo'n moment is het niet duidelijk (genoeg) dat ook hier gebruik wordt gemaakt van de (gemeentelijke) crisisorganisatie. Hierdoor ontstaat verwarring in taken en rolverdeling. Dit kost extra tijd en gaat ten koste van het professioneel afhandelen van het incident.

Daarnaast brengen de ontwikkelingen in de Jeugdzorg met zich mee dat de gemeente meer verantwoordelijkheden krijgt op het vlak van uitvoering van deze taken en de eventuele afhandeling van crisis en calamiteiten. Hierbij hoort een organisatie die erop ingericht is een crisis zo snel mogelijk naar een maatschappelijk aanvaardbaar niveau terug te brengen.

1.3 Er wordt voorgesteld aan te sluiten bij de huidige piketregeling van de Adviseur Crisisbeheersing

Indien sprake is van (verwachting van) een calamiteit of crisis, kan contact worden opgenomen met de **Adviseur Crisisbeheersing via het piketnummer**. De adviseur crisisbeheersing zal het kernteam in overleg

met de burgemeester en de gemeentesecretaris samenstellen. De adviseur crisisbeheersing heeft, naast zijn adviestaak, de regie over de verder te nemen acties, de te nemen maatregelen, de inzet van extra voorzieningen en (in overleg met de betreffende eenheid) de evaluatie.

Brummen, Lochem en Zutphen (cluster IJsselstreek) werken intensief samen als het gaat om crisisbeheersing en hebben samen 1 piketregeling. De adviseur crisisbeheersing die de melding ontvangt, is verantwoordelijk om de andere (betrokken) gemeente(n) te informeren en afstemming en overdracht te verzorgen. Indien een melding over een calamiteit of crisis op andere wijze de gemeente bereikt, wordt dit zo spoedig mogelijk aan de adviseur crisisbeheersing gemeld.

De adviseur crisisbeheersing is naast het melden van concrete calamiteiten en crisis (zie definitie) ook beschikbaar voor advies in deze, bijvoorbeeld om een calamiteit of crisis te voorkomen. De adviseur crisisbeheersing maakt hierbij gebruik van netwerkpartners en de crisisbeheersingsorganisatie.

Vast kernteam:

- Burgemeester en de verantwoordelijke wethouder(s);
- Gemeentesecretaris;
- Adviseur Crisisbeheersing (eerste aanspreekpunt, regie en overige coördinatie);
- Communicatieadviseur;
- Verslaglegger.

Per incident en per overleg kan de samenstelling van het kernteam verschillen en wordt het kernteam bijvoorbeeld aangevuld met:

- Collega's uit betrokken afdelingen (afhankelijk van het incident);
- Indien noodzakelijk externen (o.a. politie, Openbaar Ministerie, team Voor Elkaar, Veilig Thuis, politie, Openbaar Ministerie eventueel Woningstichting Brummen, Sprengeland wonen, Liander, Vitens ea).

De 24-uurs bereikbaarheid in geval van Huiselijk geweld en kindermishandeling is belegd bij Veilig Thuis en voor spoedzorg/crisis is dat Jeugdbescherming Gelderland (voorheen BJZG). Indien er 's avonds of 's nachts een crisissituatie is dan wordt de volgende dag contact opgenomen met het team Voor Elkaar (eerste aanspreekpunt coördinator team Voor Elkaar).

1.4 De adviseur crisisbeheersing handelt en zet verzoeken uit namens de burgemeester ter voorbereiding of voorkoming van een crisis

Hij/zij handelt in die zin in de geest van de Wet Veiligheidsregio's en met kennis over de bevoegdheden van de burgemeester. De burgemeester is verantwoordelijk voor openbare orde en veiligheid.

1.5 Naast de gemeentelijke crisisorganisatie vindt er ook overleg plaats in de driehoek

Naar aanleiding een calamiteit in de Jeugdzorg stelt het Openbaar Ministerie, naast de onderzoeken door bijvoorbeeld de Inspectie voor de Jeugdzorg, ook onmiddellijk een strafrechtelijk onderzoek in. Dit heeft tot gevolg dat er overleg plaatsvindt in de zogenaamde driehoek; het overleg tussen de politie, de (hoofd) officier van justitie en de burgemeester. Dit overleg vindt plaats naast het overleg van de gemeentelijke crisisorganisatie.

1.6 Voor communicatie van het college aan de raad tijdens een incident wordt de standaardprocedure van de taakorganisatie Communicatie gevolgd

In dit geval betekent het dat het college de raad formeel per brief informeert. De burgemeester of de verantwoordelijke wethouder informeert de raad zo snel mogelijk over een urgente acute calamiteit en licht deze in het eerst volgende Presidium toe. De leden van de raad communiceren niet zelfstandig met inwoners, pers of anderen over de calamiteit. In elk geval worden er hangende het onderzoek naar de calamiteit geen uitspraken gedaan door raadsleden naar de pers, inwoners of anderen. Dit draagt bij aan het beheersen van de crisis; de situatie zo snel mogelijk naar een maatschappelijk aanvaardbaar niveau terugbrengen.

1.7 In het geval van een calamiteit of crisis maakt de communicatieadviseur standaard deel uit van het kernteam zoals genoemd onder 1.3

Deze communicatieadviseur is opgeleid, getraind en geoefend op het gebied van crisisbeheersing. Deze communicatieadviseur zal in overleg met de teamleider Intern Advies/Communicatie en eventueel het hoofd taakorganisatie communicatie opdrachten uitzetten op het gebied van communicatie. Dit heeft betrekking op de advisering, media- watching, opstellen van (bewoners) brieven, opstellen van persberichten, organiseren van (media of bewoners) bijeenkomsten etc. De communicatieadviseur weet de privacy van betrokkenen te waarborgen. Daarnaast stemt de communicatieadviseur af, of draagt er zorg voor, dat wordt afgestemd met andere betrokken partijen.

2.1 In de notitie worden de processen omschreven

Regionaal is aansluiting gezocht bij deze notitie.

3.1 de raad is betrokkenen bij een eventuele calamiteit

In de notitie wordt met name omschreven op welke wijze de raad door het college geïnformeerd wordt en welke rol de raad heeft bij een calamiteit.

4.1 De machtiging van Veilig Thuis voor CORV is in lijn met de regionale en lokale afspraken over Veilig Thuis

Beleidsmatig is zowel lokaal als regionaal vastgelegd dat Veilig Thuis deze zorgmeldingen gaat ontvangen en afhandelen. Om de CORV- aansluiting te kunnen realiseren, is echter nog een machtiging van het college nodig. Het betreft een machtiging en geen mandaat, omdat het gaat om het verrichten van handelingen, die noch een besluit, noch een privaatrechtelijke rechtshandeling zijn.

Kanttekeningen

Soort gelijke afspraken dienen nog te worden gemaakt voor calamiteiten de WMO en participatiewet

In vorenstaand stuk hebben we de structuur rond een calamiteit in de jeugdzorg besproken. Een soort gelijk stuk moet worden gemaakt voor calamiteiten in het kader van de WMO en participatiewet.

Er moeten nog enkele punten uit de notitie calamiteiten worden uitgewerkt.

Op de pagina's 12 en 13 van de notitie staan een aantal uit te werken voorstellen.

De genoemde voorstellen zijn op de punten 6; 9; 12; 13 en 14 uitgewerkt.

Ad 6: Intern moet nog worden gekeken naar de beleidsinhoudelijk functionaris in het crisisteam. De telefoonnummers van de beleidsinhoudelijk functionarissen zijn wel bekend bij de Adviseurs Crisisbeheersing. Er is echter nog niets geregeld over het al dan niet bereikbaar en of beschikbaar zijn van deze functionarissen. Ook moet er gekeken worden naar de 24 uur per dag bereikbaarheid van team Voor Elkaar.

Ad 9: Regionaal is bepaald dat de gemeente waar de calamiteit heeft plaatsgevonden de leiding heeft als het gaat om crisisbeheersing en het aanspreekpunt is voor de inspectie, voor het doen van onderzoek. Intern moeten we nog afspreken wie het aanspreekpunt voor de inspectie wordt de inhoudelijk beleidsfunctionaris of de Adviseur Crisisbeheersing.

Ad 12: Ligt in het verlengde van Ad 9.

Ad 13: We moeten nog kijken of een onderzoek naar calamiteiten binnen preventie activiteiten noodzakelijk is.

Ad 14: Iedere gemeente borgt dat er onderzoek wordt gedaan naar calamiteiten 'zonder jeugdhulp'. Deze borging moet ook nog plaats vinden.

Communicatie

Het besluit wordt na vaststelling door het college en gecommuniceerd aan de hoofden Taakorganisatie die tijdens een incident zitting hebben in het Team Bevolkingszorg, evenals aan de adviseurs crisisbeheersing van cluster IJsselstreek en coördinator team Voor Elkaar. Zorgaanbieders zijn geïnformeerd vanuit de regio, met vermelding van lokale telefoonnummers.

De huisartsen worden door middel van een brief lokaal geïnformeerd.

Er is een telefoonlijst gemaakt voor de adviseur crisisbeheersing met relevante telefoonnummers in het sociaal domein zodat hij/zij tijdens een incident snel kan handelen.

Uw besluit tot het verlenen van machtiging wordt bekendgemaakt door plaatsing in het digitale gemeenteblad 'Brummense Berichten' op www.brummen.nl/bekendmakingen".

Financiële toelichting

De inzet van de crisisorganisatie betreft het voorkomen van een crisis of de afhandeling van een incident. Het is dus vergelijkbaar met de procedure van de inzet van een crisisorganisatie bij een GRIP situatie. Hierdoor zijn er geen extra kosten mee gemoeid. Als uit een van de taakorganisaties een besluit wordt genomen dat financiële gevolgen heeft, volgt de procedure van de crisisorganisatie. Dit betekent dat het voorstel wordt voorgelegd aan de gemeentesecretaris.

Juridische grondslag

De Jeugdwet.

Uitvoering

Omdat het hier gaat om het inzetten van de adviseur crisisbeheersing waar al een piketregeling voor bestaat is extra capaciteit voor deze functie niet nodig . Punt van aandacht is wel dat er vaker een beroep kan worden gedaan op de adviseur crisisbeheersing

Omdat sprake is van een toevoeging aan de taak van de adviseur crisisbeheersing is het goed om dit het 1^e half jaar van 2015 goed met elkaar te volgen (welke zaken passeren, vragen advies of actie, hoe vaak doet men een beroep op de adviseur crisisbeheersing etc.). Door middel van een memo zullen wij college en raad hierover informeren in juni 2015. Daarnaast is het zo dat bij echte incidenten er altijd een evaluatie zal worden gehouden.

Stukken ter vaststelling

1. Notitie calamiteiten jeugd (nr. 14.011457)
2. Machtingsbesluit Veilig Thuis (nr. 14.4291)